

על הפרק

ולשם החשתו גויסו כל רופאי השירות הווטרינארי של "החקלאית" וכן עורריהם.

הפעולה טרם הושלמה ואין אפשרות לסכם את התוצאות, אבל אפשר לציין בסיפוק כי יצאנו מהמצב של חוסר-אונים הודות לפעולה הזריזה והמסורה של משרד החקלאות והשירותים הווטרינאריים; הכרת התודה של ציבור הבוקרים נתונה בכך לאחראים לפעולה זו. יחד עם זה ברצוננו לציין שאין זה מתקבל על הדעת שמשרד החקלאות יגבה מבעלי העדרים את אגרת החיסון כמקובל בימים כתיקונם, אין להתעלם מהעובדה שמגיפת הפר"ט היא בתוקף אסון שאין לחקלאות שליטה עליו ומשום כך גם הוכרזה הארץ כולה כשטח נגוע, דבר שמטיל הוצאות לא קטנות על המשקים בשמירה על תקנות ההסגר (העסקת אנשים נוספים, הוצאות לחומרי חיסון וכו'). לדעתנו, מחובת המדינה לשאת בהוצאות החיסון כשם שהיא נושאת בהוצאות המלחמה בארבה, בהדברת דבר-הסוסים וכדומה.

החלטה מחבלת

המשא ומתן הממושך והמייגע, שניהלה מועצת החלב עם המשרדים הממשלתיים על מערך המחירים והסובסידיות לקראת השנה החדשה, נסתיים בהחלטה חד-צדדית של ועדת השרים הכלכליים שתוכנה הוא: הענקת סובסידיה של 22 מיליון לירות לשנת 1962/63, להקפיא את המחירים לצרכן, ולהטיל על הייצרנים את ספירת ההתייקרויות שתבואנה בעקב הפיחות. פרט לייקור המזון המרוכז שיפוצה במלואו ע"י הממשלה.

כזכור נערכו כל התחשיבים, שהוגשו למשרד רדי הממשלה, לפי התנאים ששררו לפני הפיחות והם היו מבוססים על 32 אגורות עבור הליטר חלב ליצרן, בממוצע שנתי. הטלת ספיגת התייקרויות הפיחות על המשקים היא בבחינת מכירת

מחלת הפה והטלפיים מוזן אפריקה — SAT1 ב-15 באפריל נודע על המקרים הראשונים של הופעת מחלת הפר"ט בעדרים-כבשים של הבידואים בנגב. בבדיקות הראשונות שנעשו במכון הווטרינארי נוכחו כי הווירוס שגרם הפעם להתפרצות המגיפה אינו מן הזנים שנתגייסו בהם בעבר, ומהבדיקות שנערכו במכון לחקר הפר"ט בפרברייט (אנגליה) נודע שמעורר המחלה הוא — SAT1, הקרוי גם הזן האפריקאי. החרדה היתה רבה כי לא נמצא בארץ מן המוכן חומר חיסון, וכן לא ידענו מהו המלאי בחומר חיסון זה במכון האנגלי, ובאיזו מידה יהיו מוכנים להפרישו עבורנו, אם אפילו מצוי הוא אצלם. התלה מיד פעולה קדחתנית בשני כיוונים:

(1) — הפעלת אמצעי חירום לאיתור המחלה ומניעת התפשטותה; (2) — נקיטת כל הצעדים האפשריים להשגת חומר חיסון. משרד החקלאות מינה ב-22.4.62 מטה למלחמה בפר"ט בהרכב הבא: ד"ר ש. גור (יו"ר), א. שמאראגה, א. לוי, מ. יהודה וד"ר י. דפני, שנכנס מיד לעבודה ואירגן את הפעולות בהתאם לגישיון שנרכש במלחמה במגיפה בשנים 1959/60. בינתיים התפשטה המחלה צפונה ובמושב ניר-בנים הותקף עדר בקר-החלב הראשון באחד המשקים. המחלה אובחנה גם בסביבת לוד, בכפרי המשרד לש, בנחל עירון והגיעה עד למדרך-עוז (בצ"פון). כמעט בכל המקרים אפשר היה לגלות עקבות העברת המחלה ע"י כבשים נגועות. עד האחד במאי הגיע משלוח ראשון של חומר חיסון — 20,000 מנות, שהוזרק בעדרים שמסביב למוקדים. הודות לפעולתו הזריזה והנמרצת של ד"ר שטורמן הובטחה לנו כמות מספיקה של תרכיב לחיסון עדרי בקר החלב ובקר הבשר, ובסופו של חודש זה תעמוד כבר לרשותנו כמות מספיקה של תרכיב מתוצרת המכון הווטרינארי שלנו. ביצוע החיסון הוא ב"מלוא הקיטור",

ב. המליאה תובעת מן המשרדים הנוגעים בדבר להיכנס מיד במשא ומתן עם נציגי המור עצה על הצעתם המפורטת להעלאת המחירים לצרכן.

ג. המליאה מתייחסת בדאגה רבה לכוונת הממשלה להגדיל את הסובסידיה עד ל-22 מיל-יון לירה, ובנוסף לזה — 5 מיליון לירה לכיסוי ההתייקרות הצפויה של המזון המרוכז, ובאותו זמן להשאיר את המחירים לצרכן ברמתם הנוכחית.

להחלטה הראשונה ברצוננו להעיר שבמקרה של הקטנת התמורה מתחת ל-32 אגורה מחמת הפיחות נתבע שינויים יסודיים במערך המחירים והסובסידיה. אנו מצטרפים בכל לב להחלטה השנייה וחוזרים ומדגישים שהננו רואים סכנה גדולה לענף משק החלב בהקפאת המחירים לצרכן בתקופה כה סוערת של עליות במחירים משום שבעקבות מדיניות זו יתהווה הפרש כה גדול בין ההכנסה מן השוק לבין הוצאות הייצור שלעולם לא תימצא האפשרות לגשר על פניו.

לזכרו של בוקר ותיק

עם הסתלקותו של הח' הירש-פלד אבד לציבור הבוקרים בארץ אחד הוותיקים ביותר במקצוע. בטרם הקים את צריפו בנהלל, עם ראשוני מייסדיו, קיים משק-חלב בירושלים במו ידיו.

בכל ימי שבתו בנהלל שקד על פיתוח הענף, לא רק במשקו הוא אלא היה ער לכל בעיות הבוקרות בארץ. אמנם לא נמשך אחרי עסקי זות במקצוע, אבל עירנותו וגישתו התכליתית לכל הנעשה והמתהווה במשק הבקר הארצי הביאוהו, כאי-לן בעל כורחו, לפעילות רבת-ברכה בהתאחדות מגדלי הבקר וב"החקלאית".

מי שנודמן לו להימצא במחיצתו, להקשיב לדעותיו ולשיקוליו בשעת הדיונים — נוכח בידיעותיו, בנסיונו הרב במקצוע, ובעוז רצונו לקדם את משק הבקר מכל הבחינות שנת שוק, ובאופן מיוחד מבחינת כלכלתו הבריאה.

יהי זכרו ברוך!

"חתול בשק", ואין איש יכול היום לנבא מה יהיה שיעור הפגיעה של "ספיגה" זו בתמורה שמגיעה ליצרן.

קשה ביותר בעינינו היא ההחלטה על הקפאת המחירים לצרכן והענקת סובסידיה כדי 22 מיליון לירה, סכום המתקרב לשליש מן ההכנסה כולה של משק החלב. הנצחת דיספרופורציה כזו בין סובסידיה להכנסה מהשוק, ובעיקר — החמרתה משנה לשנה, מוכרחה להביא בסופו של דבר למפולת כזו אשר ממנה המשק לא יוכל להתאושש.

מליאת מועצת החלב, בישיבתה האחרונה, החליטה את ההחלטות הבאות:

א. המליאה מקבלת לידיעתה את סיכום ועדת השרים הכלכליים, המתאים בקירוב לתביעות המועצה שהתבססו על תמורה של 32 אגורות עבור הליטר לשנת 1962/63. המליאה מביעה את התקווה כי תוצאות הפיחות במרוצת השנה לא תשבשנה את החישובים, והייצרנים יקבלו את התמורה בהתאם למתוכנן.

